

ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΦΟΝΙΑΣ

Φίλιππε «Νουμά»,

«Αν είτανε για κορμιά θά σου στελνα κριθμούς μονάχα, για τὸ φωτεινότατο καθρέφτη πού ἐστόλη- σες ἐδῶ και δυὸ μῆνες τὸ Φονοπέζαρο. Μὰ εἶναι σκο- τωμοὶ ψυχῶνε ἐδῶ. Σκοτωμοὶ πού δὲ γράφονται μὲ κριθμοὺς, μὰ ζωγραφίζονται μ' αἷμα. Μεγάλοι σκο- τωμοὶ αὐτοὶ, γιατί πεθαίνει ὁ τόπος ἀλάκκιρος κι ὄλα τὰ γιασοσόφια τῶν ἐπισήμων λογάδων δὲ μπο- ροῦν κανένα καλὸ νὰ φέρουν. Ἱστοριοῦλα λιγύλογη εἶναι και δὲ θά κουράσω μὲ παχειὰ λόγια τὸ μάτι τῶν σημερινῶν Κυκλωπάδων μας. Ἐνας καθηγητῆς στοῦ γυμνάσιου τῆς Ἀντριανούπολης — ἂν θέλεις και τὸνομά του, Παπαχρήστου— για νὰ μὴ μπορεῖ νὰ συμμορφώσῃ μὲ τοὺς γραμματικούς κανόνες του πέντε μαθητάδες, για νὰ βλέπει πῶς δὲν ἦταν ἄ- ξιοι νὰ χωνεύουν τὰ «τελικὰ νι» και τὰ «τοιάδε, τοιόνδε και ὁ νόος, τοῦ νοός, τοῦ νοῦ» τοὺς κοπα- νάει μιά γερῆ κατακεφαλιά στις ἐξετάσεις και ἄς πάει νὰ κάνουν τὰ παράπονά τους στὸν κατῆ!

Μὰ και καίνοι δὲ μποροῦσαν νὰ χάνουν τὸν καιρό τους μὲ τὸ σχολαστικισμό και τὸ θάνατο τοῦ Ἑθνι- κοῦ φονιά και «μὴν ἀραίων πρῶτα»—ὅπως συνει- θίζουνε και λένε οἱ σοφοὶ φραντζέζοι— οἱ δυὸ ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Περικλῆ μῆχαν σὲ Βουλγά- ρικο σχολεῖο, οἱ ἄλλοι δυὸ σὲ Τούρκικο, κι ὁ τελευ- ταῖος σὲ Φραντζέζικο—κι ὄλοι για νὰ δουλεύουν ἀρ- γότερα τὴν Ἑθνικὴ ἰδέα κατὰ πῶς τοὺς τήνε δι- δάξε ὁ «Ἕλληνας διδάσκαλος».

Θά μοῦ πεις, και τί εἶν' αὐτὸ μπροστὰ σὲ τὸς ἄλλοι. Δὲ σοῦ λεω. Ἀγκαλιὰ ἔχουμε δῶ πὶὸ σπου- δαῖα. Ἐκλογές, πικροκαυσιμούς ραῦδλια, λογιῶ-λο- γιῶ νταβατούρια. Τις ἄλλες εἶχαμε και Πόλεμο.

Ὅλα τὰ ξεχνῶ νὰ πάρει ὁ διάολος! Δὲν ἀξίζω μὴν πεντάρια. Τί νὰ γίνεσι!!

Τουρκομερίτης

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ
ΥΨΗΓΗΤΗΣ ΕΝ Τῷ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙῳ
ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82
ΑΝΧΕΤΑΙ 3—5 Μ.

τα μὲ βροντερῆ φωνὴ εἶπε.

«Τί γυρεύεις σπιτι μου; πήγαίνε στοῦ διάλο, ὅπου σοῦ πρέπει». Κ' ἐκατέβηκε βιαστικά τὰ σκα- λιὰ κι ἀρπάξε τὴν κοπέλλα και τὴν ἔβγαλε ὡς τὴν πόρτα. Ἀλλὰ ἀνοίγοντας ἐφοβήθηκε. Εἶδε τὰ γρι- μένα πρόσωπα τῶν Ζόψιδων, πούχαν περικυκλώσει στενὰ τὸ σπιτι κ' ἐκλειούσαν μὲ τὰ κορμιά τους τὴ μπασιά. Ἀπὸ κείνους ἕνας μεγάλος κι ὄμορφος πού φοροῦσε πλατοβράκι, και πού ἦταν ἀπ' ὄλους ὁ πὶὸ δυνατὸς νέος, τοῦπε μὲ θυμωμένη φωνή:

«Ἄφησε μέσα τὴν κοπέλλα, δὲ βγαίνει κανέ- νας ἀπὸ τὸ σπιτι: οἱ ἴδιοι τὰ κάμετε, οἱ ἴδιοι νὰ τὰ διορθώσετε! θέλουμε τὴν ὑπόληψή μας!» Και για νὰ φοβερῆσι ἐσήκωσε τὸ λύκο τοῦ ντουφεκιῦ του.

Ὁ νοικοκύρης ἐσκιάχτηκε περισσότερο: «Πῶς κά- νεις ἔτσι» τοῦ ἀπάντησε γλυκὰ κ' ἐκλείσε τὴν πόρτα ἀφίνοντας μέσα τὴ Μαρία κι' ἀνέβηκε ἀ- πάνου.

Τώρα δὲω εἶχε μαζεφτεῖ κι' ἄλλος κόσμος, τὸ χωριὸ δλάκερο, κι' ὁ δρόμος εἶχε γιομίσει. Ἀπὸ τὰ ἄλλα σπιτία πού ἦταν ἐξήγαντα ἐπρόβαλαν στὰ παραθύρια γυναῖκες, μὲ πρόσωπα περίλυπα και φό- βισμένα, πού ἐκοίταζαν τὴν πολιορκία και ἀνάμε- ναν νὰ ἴδωσιν τὸ τέλος. Και τοῦ λαοῦ ἡ φωνὴ ἔκα-

ΟΤΙ, ΜΕΛΕΤΕ

Πολλοὶ μιλήσανε κι αὐτὴ τῆ βδομίδα για τὸ γλωσ- σικὸ ζήτημα. Σοφὰ ὄλοι και καλοσυνείδητα.

— Ὁ κ. Καλαποθάκης λ. χ. ἔβαλε στὸν λαϊμοδέτη του μιά πολυτίμη καρφίτσα τῶν Παλαιολόγων, τῶν προ- γόνων του, ἔστησε στὸ τραπέζι του δυὸ κολῶνες ἀπὸ πεν- τόλιρα, ἴσια μ' ἑκατὸ χιλιάδες φρ. χρ. κι ὄπανου, κ' ὄ- στερει ἀρχίγησε νὰ μιλάει για τοὺς πένητες τοὺς δημοτικιστῆς.

— Ὁ κ. Σκόκος, ὁ διαπρεπέστατος και φίλτατος ἡ- μερολόγιος, ζετίναξε τὸ φτωχὸ τὸ Φιλήντα, κι ἀνεκάλυψε στοῦ τέλος πῶς σ' ὄλη τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν ἑκατὸ σα- ράντα μόνον δημοτικιστῆς, μπροστὰ σὲ τόσα ἑκατομ- μύρια καθαρευουσάνου!

— Ὁχι πῶς δὲν κατάλαβε, μὰ δὲ θέλεσε νὰ καταλάβει ὁ κ. Σκόκος πῶς στὸν κατάλογό του ὁ Ψυχάρης μιλοῦσε για ἑκατὸ σαράντα π σὺ γράφου ν τὴ δημοτικῆ, ἐνῶ ἡ καθαρευούσα δὲν ἔχει οὔτε μιά ντου- ζίνα τῆς προκοπῆς νὰ παρουσιάσει σήμερα.

— Για τίς ἀνοησίες τοῦ κ. Παπαλαγανῆ τί νὰ εἶπει πιά κανεῖς! Ἐξέχασε ὁ ἐρίφης πῶς και λόγου του τὸ ἀνάλατο «Λαγανῆ» στὴ δημοτικῆ ἔγραψε και... σφουρί- χτηκε για τὴν ἀποτυχία του.

— Ὁ «Χρόνος» τῆς Τετάρτης σατύρισε περίφημα τὸ Δημοροφήρισμα τῆς «Ἐσπερινῆς». Τέτιες ἐξυπνες σάτυ- ρες πολὺ σπάνια βλέπουμε στὸν τύπο μας. Τὰ συχαρήκια μας σ' ἑκείνον πού τῆγραψε.

— Κατορθώσαμε νὰ μάθουμε κ' ἕνα σπουδαῖο μυ- στικὸ και σὰς τὸ λέμε νὰ χαρεῖτε:

— Ἐρέπε ποῖος εἶναι ὁ κ. Δημ.—Δημ. πού ζετίναξε τὸν «Κύκλωπα» στὴν «Ἐσπερινῆ»;

— Ὁ κ. Διπλοδημήτρης γράψαμε, μὰ μὰς εἶπανε πῶς πείσαμε δῆω. Δ η μ.— Δ η μ.— δὲν εἶναι ἕνα πρό- σωπο, ἀλλὰ δυὸ, οἱ κ.κ. Δημ—ερ και Δ η μ—ητρακό- πουλος. Ἐνα εἶδος ἀδερφοὶ Γκονγκούρ, νὰ ποῦμε. Ἡ Δ η μ—ανδρία αὐτὴ θά γράψει κι ἄλλα πολλά. Θά τὸ δεῖτε.

— Μὰς γράφει φίλος ἀπὸ τὴν Περσούπολη: Οἱ φιλε- λεύθερες ἐφημερίδες τῆς Ρωσίας ἀναγγέλλουν μ' ἐνθου- σιασμό πῶς στοῦ Παρίσι ἰδρύθηκε φιλορωσικὸς σύλλογος ἀπὸ τίς κυρίες Ψυχάρη, Ζολᾶ και Ντοριάν, μὲ πρόεδρο τὸν Ἀντολ Φράνς.

— Σκοπὸς τοῦ συλλόγου εἶναι νὰ δίνει στοὺς Γάλλους ἀληθινὰς πληροφορίες για ὅ,τι γίνεται σήμερα στὴ Ρω- σία, κι ἔχει τίς πληροφορίες τῆς Ρωσικῆς Κυβέρνησης πού δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πάντα σωστῆς, μὰ ὅπως σφεύρ- νει σ' αὐτὴ νὰ τίς παρουσιάζει.

— Τὸ ξέρετε δὰ πῶς οἱ δασκάλοι τὸ χωριὸ Χαράβι τὸ βαφτίσανε τώρα τελευταῖα Π α λ λ ῆ ν ἡ ἀρχαιοπρε- πίστατα.

— Κάποιος λοιπὸν πούγραφε κάτι προχθὲς στὴν «Ἐ- στίαν» ἀνεκάλυψε πῶς ἡ ἀρχαιοπρεπὴς Παλλήνη εἶχε καταχωσθεῖ ἀπ' αἰῶνων ὀπὸ τὸ ἄσημον τοῦ Χαρβατιοῦ ὄνομα.

τάκρνε τοὺς νοικοκύρους πού ἤθελαν νὰ σηκῶνουν τοῦ φτωχοῦ τὴν ὑπόληψη, κ' ἐπαινοῦσαν ὄλοι τὸ κίνημα τῶν βρισμένων. Ὡς και ὁ ἀστυνόμες κ' ἕνας χωροφύλακας ἦταν ἀφοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐμποροῦσαν νὰ κάμουν ἄλλο παρὰ νὰ βλέπουν ἀνεργοὶ τὸν κόσμο, πού ἀνακατονότου ὀργισμένους, πού ἐμιλοῦσε μεγα- λόφωνα, πού ἐποθοῦσε ὄλος ἀντόμα νὰ γδικηθεῖ τὸ ἀδικήμα, πέρνοντας για δημοσία ντροπὴ τὸ ἀτί- μασμα τῆς φτωχῆς κορασιδας. Μὲ μίας ὄλα τὰ κε- φελια ἐκοίταζαν ἕνα παράθυρο, στοῦ ἀπάνου πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου ἡ Ἀναστάσης εἶχε φανερωθεῖ, και τὸν ἀκουσαν ὄλοι νὰ λέει δειλὰ, δειλὰ:

«Ὁ Ἀντώνης μας ἔφυγε: τί θά τὴν κάμουμε;» Μὰ τὸ χωριὸ ἐξοῦισε ἀπὸ κάτω φοβερίζοντας, σηκόνοντας τὰ χέρια, και μὲ μιά φωνὴ πολλοὶ ἀπο- κριθῆκαν: — «Ψέματα, ψέματα!» Κι ἡ χοντρὴ φωνὴ τοῦ ξάδερφου τῆς Μαρίας, νικῶντας τὴ χλα- λοὴ ἀκούστηκε νὰ λέει: — «Θά βάλουμε σιὰ νὰ σὰς κάψουμε! Ἀτιμία σας: θέλετε νὰ ντροπιάσετε τὴ φτώχεια!»

Μία μεγάλη κραυγὴ—ἐβγήκε τότες ἀπ' ὄλα νὰ στῆθια, κι' ὁ Ἀναστάσης ἐκλείσε τὸ παράθυρο ὀμια- σμένος. Οἱ γυναῖκες στοῦ παράθυρα τῆς γειτονιάς ἐχτυπιόνταν κ' ἐσυρομαδοῦσαν τὰ μαλλιά τους, ἔ- κλαυον κ' ἐφώναζαν ἐκείνες.

— Κι' ὁ ἴδιος Κ ά π ι ο ς παρακάτω, ξεχνώντας τὴν ἀρχαιοπρεπεία του, παινοῦσε μερικὰ λόγια πού εἶπε ἡ κ. Καλλιφρονᾶ στοὺς χωριάτες τῆς Παλλήνης, δυὸ λό- για Χ α ρ β α τ ι κ ὠ τ α τ α.

— Γιατί ἡ κ. Καλλιφρονᾶ δὲ μίλησε μὲ γλώσσα τῆς Παλλήνης. Μίλησε μὲ γλώσσα τοῦ Χαρβατιοῦ, δηλ. μὲ γλώσσα τῆς καρδιάς και τῆς ἀλήθειας: «Ἐὰν ἐζοῦσε ὁ ἀνεργος μου, τοὺς εἶπε, πού τόσο σὰς ἀγαποῦσε, θά σὰς ἔλεγε αὐτὸς σήμερα και πρῶτα σὲ σὰς μιά εὐτυχία τοῦ σπιτιοῦ μας» κ.λ. Τί παρῆνε πρᾶματα!

Ο ΙΔΙΟΣ

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΣΤΡΕΪΤ
Η ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ
ΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΜΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης προχθὲς κατὰ τὴν γε- νομένην συνέλευσιν τῶν μετόχων τῆς Ἑθνικῆς Τρα- πέζης ἐκθέσεως τοῦ κ. Σ. Στρέϊτ ἀποσπῶμεν τὴν κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέρουσαν και ἐνδεικτικὴν τῆς γονιμότητος τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἰδρύ- ματος, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Τῆς λεπτομεροῦς ἀναλύσεως τῶν κατὰ τὸ ὑπό- λοιπον ἔτος ἐργασιῶν τῆς Τραπεζῆς προέταξεν ὁ κ. Στρέϊτ γενικὰς τινὰς παρατηρήσεις περὶ τῶν ἐργα- σιῶν τῆς Τραπεζῆς.

Τὸ νέον δάνειον

Ἡ Διοίκησις τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἐπεζή- τησε τὴν ἀξίησιν τῶν μέσων αὐτῆς διὰ τῆς ἐκθά- σεως δανείου 20,500,000 δραχμῶν εἰς τραπεζιτι- κὰ γραμμάτια, κατώρθωσε δὲ καίτοι ἐξετέθη εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν, μόνον τὸ ἕμισυ τοῦ δανείου νὰ καλυφθῆ, πῶσον πολὺ ἀνώτερον αὐτοῦ, τὸ πλεῖστον εἰς μικρὰ τμήματα. Ἐκτοτε τὸ δάνειον ὑπερτι- μῆθη.

Οὕτω διετέθη ἐν ὄλῳ μέχρι τέλους τοῦ ὑπολό- γου ἔτους πῶσον ὀμολογιῶν 186,600 ἀντιτίμου δρ. 18,660,000.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἀγοραία τιμὴ ἐσημειώθη ἐν τέλει τοῦ ἔτους εἰς δρ. 117.—ἦτοι δρ. 17 ὑπὲρ τὸ ἄρτιον. Τὸ ὑπόλοιπον διαμένει πρὸς τὸ παρὸν δια- θέσιμον: τοὺς σχετικὸς ἀριθμοὺς εὐρίσκετε ἐν τῷ Ἰσολογισμῷ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1904.

Ἐτσι ἀπέρασε καμπόσο και τὸ παράθυρο ἀνοί- χτηκε πάλι, κι' ὁ Ἀναστάσης ἐφανερῶθηκε ὀπίσω, κίτρινος ἀπὸ τὴ χολή του και ἀπὸ τὸ φόβο του, κ' ἐφώναξε: — «Ὁ Ἀντώνης μου δὲν ἔκαμε τίποτα: δὲν τῆς ἔσκασε τὴν τιμὴ: πρῶτα τὴν εἶχε ἀγαπη- τικὰ ὁ Γιώργης ὁ Βάρδα;» ρωτήστε τον: ὅπως τὴν ἔβρηκε τὴν ἄφηκε ὁ Ἀντώνης.»

«Συκοφαντία, ψέματά σας» τοῦ ἀποκριθῆκαν πολλὰ στόματα και ἀκούστηκε ἕνας ντουφεκισμὸς τὸν ἀγέρα.

«Πρέπει νὰ τὴν πάρει, πρέπει» ἐφώναξε ὁ λαὸς «ναί, ναί».

Ὁ Ἀναστάσης ἐκλείσε πάλι τὸ παράθυρο.

Ἀφτὴν τὴ στιγμή ἡ Κατερίνα ἀγνή ἀπὸ τὴ σύγχυση, σοβαρὴ και δακρυσιμένη, ἀκατάστατη στὴ φορεσιά της, ἔσκισε τὸν κόσμο κ' ἐζήτησε νὰ μπεῖ στοῦ πολιορκημένο σπιτι. Ἐσπρωξὲ τὴν πόρτα, πού δὲν ἦταν μανταλωμένη, και στοῦ μπᾶσμα τοῦ σπι- τιοῦ ἔβρηκε τὴ Μαρία, καθομένην σ' ἕνα σκαλι και τρεμάμενην.

«Κακόγνωμη» τῆς εἶπε εβλέπεις τί κάνης; θά γίνουνε φονικά στοῦ χωριὸ!» Κι' ἀνέβηκε ἐπάνου. Τὸ σπιτι μῖσα ἦταν ἀνοικτόν: ὁ Ἀναστάσης ἐκρηκτοῦσε μὲ μεγάλα πατήματα ὀλιμνίος ἡ γυ-